

Резолюція конференції “Взаємодія громадянського суспільства та влади на місцевому рівні”

Внесення змін до Конституції України від 8 грудня 2004 року, запровадження пропорційної виборчої системи на місцевих виборах, проведення виборів за цією системою у березні 2006 року, а також старт нової хвилі дискусій про подальші конституційні перетворення обумовили актуалізацію питання забезпечення взаємодії громадянського суспільства та влади на місцевому рівні.

Активізація такої взаємодії відкриває шлях до подальшого утвердження принципів належного демократичного врядування. Необхідними умовами ефективної співпраці місцевої влади та громадськості є не лише відповідне правове регулювання цієї сфери, а й зацікавленість обох учасників у такій співпраці. Тим не менше, відчуження влади від населення як глобальна проблема української політичної системи, слабкість громадянського суспільства на місцевому рівні, а також залежність партійної демократії на місцях від волі центрального керівництва політичних партій призвели до невмотивованості та непрогнозованості владних рішень. Ігнорування позиції територіальної громади щодо важливих питань місцевого розвитку призводить до зниження якості місцевого управління та фактичного порушення принципів демократичного управління.

Утвердження нової ролі громадянського суспільства як активного учасника процесу обговорення та вироблення місцевої політики є відповіддю на потребу забезпечення нової якості місцевого управління. Така потреба обумовлена не лише змінами формату політичної системи України, а й проблемою забезпечення виконання Конституції у відповідності до демократичних принципів і міжнародних стандартів.

Ми закликаємо представників місцевої влади, політиків і громадськість

активізувати діяльність по створенню підґрунтя для продовження демократичних перетворень в громадсько-політичному житті України,

спиратися у своїй діяльності на європейські цінності (верховенства права, прав людини, свободи слова, демократичного врядування, тощо) та

дотримуватися європейських стандартів (прозорість і підзвітність місцевої влади, а також активне залучення громадськості до вирішення питань місцевого значення),

використовувати механізми та формати співпраці місцевої влади та громадськості, поширені у демократичних країнах і визнані міжнародним спільнотою,

і наголошуємо на необхідності:

- 1) посилення мережі неурядових організацій на місцевому рівні;
- 2) забезпечення співпраці громадських організацій і місцевої влади у відповідності до стандартів Ради Європи, закріплених у Європейській хартії місцевого самоврядування та рекомендаціях цієї організації щодо діяльності неурядових організацій, а також із врахуванням українських реалій;
- 3) вироблення стабільних і дієвих процедур, які регламентуватимуть співпрацю громадських організацій та місцевої влади з урахуванням прогресивної практики зарубіжних країн;
- 4) визначення шляхів і перспектив підвищення ролі громадськості у процесі прийняття рішень на місцевому рівні; зокрема, важливими кроками мають стати залучення представників третього сектору до процесу обговорення реформи місцевого самоврядування, а також поширення практики проведення місцевих референдумів;
- 5) підвищення прозорості діяльності органів влади на місцевому рівні шляхом посилення зв'язку депутатів місцевих рад з виборцями, а також забезпечення системного доступу громадськості до інформації про діяльність місцевої влади;

- б) підвищення зацікавленості представників територіальних громад виробленням і реалізацією політики на місцях, що має стати результатом скоординованих зусиль місцевої влади та неурядових організацій.

Ми переконані, що ефективність діалогу влади та громадськості на місцях залежить як від готовності управлінців до співпраці, так і від якості роботи неурядових організацій, а тому необхідним при такій співпраці є взаємне дотримання принципів відкритості, прозорості, об'єктивності, інтегрованості, законності, чесності, відповідальності.

Ми закликаємо місцеву владу і громадськість:

1. Розпочати національну дискусію щодо:

- реформування виборчої системи на місцевих виборах, яке сприятиме забезпеченню політичної відповідальності місцевих посадовців, а також персоніфікацію влади на місцях;
- удосконалення законодавства про місцевий референдум;
- створення законодавчої бази для функціонування системи муніципального консалтингу, яка передбачатиме надання консультаційних послуг органам місцевого самоврядування громадськими організаціями;
- забезпечення діяльності органів самоорганізації населення;

2. Внести необхідні зміни до чинного законодавства про місцеве самоврядування в Україні, які повинні стосуватися:

- чіткого та адекватного реаліям визначення поняття «територіальна громада»;
- уточнення статусу заступників міських голів;
- закріплення обов'язковості прийняття статутів територіальних громад;
- встановлення адміністративної відповідальності місцевих посадовців за невчасне або неповне поширення інформації про діяльність місцевої влади;

3. Розробити універсальні механізми оприлюднення офіційної інформації про місцеві органи влади на рівні району та області, а також активно використовувати наявні механізми забезпечення прозорості діяльності органів місцевої влади та їх зв'язку з громадськістю, а саме:

- громадські слухання;
- конференції та круглі столи;
- ради старійшин або альтернативні зібрання тощо;

4. Забезпечити систему навчання депутатів місцевих рад, а також представників громадянського суспільства;

5. Забезпечити прозорість формування та використання коштів місцевих бюджетів.